

SOLÉ TURA I L'ESQUERRA

Molts van sentir per primera vegada parlar de catalanisme i de llibertats democràtiques gràcies a ell

JAUME BOSCH*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 13.01.08

Jordi Solé Tura és una persona clau per entendre l'esquerra catalana actual. Afable i bondadós, representa un model molt allunyat dels narcisismes que sovint afecten alguns líders polítics. Per a tota una generació de llicenciats en Dret, Jordi Solé Tura és, sobretot, el nostre professor a la facultat de Pedralbes. La seva capacitat pedagògica és realment enorme; les seves classes, enormement atractives i interessants. Mentre a la dècada dels anys 70, alguns vigilants de l'ortodòxia nacionalista malparlaven obertament de la seva obra Catalanisme i revolució burgesa, molts estudiants sentíem per primera vegada parlar de catalanisme a la universitat gràcies a ell. I, sobretot, de llibertats democràtiques, a les seves classes de Dret polític, i de marxisme, als seus seminaris semiclandestins. Anys més tard, alguns vam tenir el privilegi de seguir el curs de doctorat que va impartir sobre El procés constituent, del qual havia estat protagonista destacadíssim.

PER A MOLTS militants d'esquerrres, Jordi Solé Tura va ser un punt clar de referència, primer a les files de Bandera Roja i després al PSUC. Ell va ser el principal introductor i defensor de l'eurocomunisme, a partir de l'experiència del mític Partit Comunista Italià d'Enrico Berlinguer. A finals de la dècada dels anys 70 i principis de la dels 80 no era gens clar que els diferents partits comunistes acceptessin el que alguns anomenaven

democràcia burgesa. L'elaboració teòrica del Partit Comunista Italià, la reflexió sobre l'experiència del Govern d'Unitat Popular del socialista Salvador Allende a Xile i la mateixa valoració catalana de la lluita per les llibertats democràtiques a l'Estat espanyol són a la base de l'aposta del PSUC pel socialisme en democràcia. Les idees de l'italià Enrico Berlinguer sobre la necessitat d'àmplies majories que incloïen la possibilitat d'acords del PCI amb l'altre gran partit italià, la Democràcia Cristiana, i la crítica de fons al model dictatorial aleshores representat per la Unió Soviètica i el seu paper imperialista en determinats països com per exemple l'Afganistan eren elements principals d'una teoria política que recordava amb simpatia la Primavera de Praga del 1968, encapçalada per Dubcek, aixafada pels tancs soviètics. Solé Tura ha lluitat sempre contra els sectarismes i les visions antiquades i conservadores, fins i tot dins del PSUC. Sense les seves reflexions no és possible entendre l'evolució del PSUC a Iniciativa.

Però el que més valorem alguns és la seva capacitat per apostar per un projecte col·lectiu. El 1983, amb el PSUC semidestrossat per la ruptura, i després de la debacle electoral terrible patida el 1982, la preocupació era enorme en moltes organitzacions locals que continuaven governant nombrosos municipis com a fruit de les eleccions locals de l'any 1979. La cita del 1983 es presentava com un carreró sense sortida, sobretot si a la ciutat de Barcelona no es podia presentar una candidatura potent. En un restaurant de Sant Feliu de Llobregat, Jordi Solé Tura va patir la tancada dels que li plantejàvem la necessitat que encapçalés la llista electoral de la ciutat de Barcelona. No era el seu tema i era conscient que obtindria pitjors resultats que els aconseguits pel PSUC el 1979, però va acabar acceptant per ajudar les candidatures d'altres municipis. D'aquí va néixer la candidatura dels tres Jordis (Solé Tura, Borja i Cunill),

que van obtenir acta de regidor. Aquelles eleccions locals van suposar pèrdues doloroses per al PSUC, però també èxits realment inesperats i el manteniment de bona part del seu poder municipal: van assentar les bases del predomini del PSUC davant la seva escissió ortodoxa, predomini que ha continuat fins a l'època d'ICV.

Ja no vam aconseguir convèncer Solé Tura tres anys més tard quan un grup de càrrecs locals i sindicals eurocomunistes li vam proposar, al seu despatx de la facultat, que es presentés com a candidat a secretari general del PSUC. Ens va dir que no podia encapçalar un partit si no sabia cap on dirigir-lo. I malgrat el nostre ingenu oferiment de buscar nous camins junts, no vam poder canviar la seva decisió.

QUAN, transcorregut un temps, la seva reflexió el va portar a ingressar al PSC, no vam compartir la seva decisió, però vam reconèixer que la va adoptar de forma irreprotxable i totalment respectuosa amb el PSUC. Potser les coses haurien estat diferents si s'hagués arribat a concretar la seva candidatura unitària a la presidència de la Generalitat, que batejava darrere la Conferència d'Homes i Dones d'Esquerra. Segurament, bona part dels eurocomunistes ens hauríem sumat a la iniciativa. Malgrat que els camins polítics se separaven parcialment, ha continuat sempre sent amic dels seus amics. Vam celebrar poder-lo votar a les eleccions generals de l'any 2000 com a candidat al Senat per l'Entesa Catalana de Progrés, integrada per PSC, ERC i ICV. I recordo l'alegria compartida el dia de la firma del Pacte del Tinell que, a finals del 2003, permetia finalment a l'esquerra assumir el Govern de Catalunya. I el seu consell que m'incorporés a la ponència redactora del nou Estatut.

Aquests dies es parla de la memòria de Solé Tura. La seva memòria som tots els que l'apreciem, hem treballat amb ell i compartim la seva il·lusió de construir una societat més justa.

Vicepresident d'ICV i portaveu al Parlament.*